

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๔๘๘ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับเรื่องจากกระทรวงยุติธรรมกรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ซึ่งมีลำดับข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. กระทรวงยุติธรรมขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำรายชื่อบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อให้เป็นประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (กรรมการ ป.ป.ท.) จำนวน ๖ คน ได้แก่ นายโสภณ จันทระ เป็นประธานกรรมการ ป.ป.ท. นายคัมภีร์ แก้วเจริญ นายทนง พรหมรักษา นายถวิล อินทรักษา นายประสิทธิ์ แสนศิริ และนายปรีชา จำปารัตน์ เป็นกรรมการ ป.ป.ท. เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และหากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้วให้ส่งเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาตามลำดับต่อไป

๒. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบรายชื่อบุคคลดังกล่าวตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้เสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับต่อไป

๓. สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติให้ความเห็นชอบรายชื่อบุคคลตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔

๔. นายคัมภีร์ แก้วเจริญ ได้มีหนังสือขอลอนตัวออกจากการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา จึงเหลือผู้ได้รับการเสนอชื่อ ๕ คน ซึ่งต่อมาวุฒิสภาได้ลงมติให้ความเห็นชอบบุคคลทั้ง ๕ คน ให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการ ป.ป.ท. ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

๕. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ รับทราบตามที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเสนอตามข้อ ๔ และให้กระทรวงยุติธรรมดำเนินการต่อไป

๖. กระทรวงยุติธรรมได้เสนอชื่อนายสมศักดิ์ วงษ์ยืน เป็นกรรมการ ป.ป.ท. แทนนายคัมภีร์ แก้วเจริญ ที่ขอลอนตัว เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ

๗. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบการเสนอชื่อนายสมศักดิ์ วงษ์ยืน เป็นกรรมการ ป.ป.ท. แทนนายคัมภีร์ แก้วเจริญ เพื่อเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๘๖๓ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๘. พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โดยที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้แจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาผ่านความเห็นชอบแล้ว คณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวได้เมื่อบุคคลนั้นได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๔) หรือ (๕) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนเลิกประกอบวิชาชีพอิสระตามมาตรา ๗ (๓) ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าบุคคลนั้นไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

ต่อมาสำนักงาน ป.ป.ท. กระทรวงยุติธรรม ได้แจ้งให้บุคคลผู้ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทั้ง ๕ คน ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ซึ่งบุคคลดังกล่าวได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว จึงส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ใน ๒ ประเด็น คือ

**ประเด็นที่หนึ่ง** สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต้องนำรายชื่อบุคคลที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งได้ดำเนินการตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ เรียบร้อยแล้ว เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นประธานกรรมการและกรรมการ ป.ป.ท. หรือไม่ ในกรณีที่ไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จะถือว่าได้มีการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวแล้วตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ หรือวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ หรือไม่

**ประเด็นที่สอง** ในกรณีที่ต้องนำรายชื่อบุคคลดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการ ป.ป.ท. ในระหว่างที่มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร จะเป็นการกระทำที่ขัดต่อมาตรา ๑๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และแนวทางปฏิบัติอันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎรตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ และวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ หรือไม่

**คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑)** ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) และผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

**ประเด็นที่หนึ่ง** เห็นว่า จากข้อเท็จจริงตามข้อหารือ ปรากฏว่ากระทรวงยุติธรรมได้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบรายชื่อบุคคลที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการ ป.ป.ท. และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ให้ความเห็นชอบรายชื่อดังกล่าวตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอโดยยังมีมติแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวแต่อย่างใด เมื่อสภาผู้แทนราษฎรและ

วุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบรายชื่อบุคคลตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอแล้ว จึงจำเป็นต้องดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นประธานกรรมการและกรรมการ ป.ป.ท. ต่อไป

**ประเด็นที่สอง** เห็นว่า การดำเนินการกรณีนี้เป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีใช่เป็นการดำเนินการอย่างใดตามมาตรา ๑๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งยังเป็นกระบวนการที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลที่เสนอไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นการดำเนินการที่แล้วเสร็จก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ จะมีผลใช้บังคับ และการดำเนินการส่วนที่เหลือคือการมีมติแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ ป.ป.ท. นั้น ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๕<sup>๑</sup> ประกอบกับมาตรา ๗<sup>๒</sup> แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงย่อมมีอำนาจแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ ป.ป.ท. ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแล้วต่อไปได้

(ลงชื่อ) อัคร จารุจินดา

(นายอัคร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

<sup>๑</sup> มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ท.” ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามลำดับ เป็นกรรมการและมีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ฯลฯ

ฯลฯ

<sup>๒</sup> มาตรา ๗ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

(๒) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหากผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๓) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

(๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เว้นแต่ในฐานะเป็นกรรมการในคณะกรรมการ ป.ป.ท.

ในการแต่งตั้งกรรมการ คณะรัฐมนตรีจะเสนอบุคคลซึ่งไม่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งเพื่อขอความเห็นชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาก็ได้ แต่เมื่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาให้ความเห็นชอบแล้ว คณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวได้เมื่อบุคคลนั้นได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) (๔) หรือ (๕) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนเลิกประกอบวิชาชีพอิสระตาม (๓) แล้ว ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแล้ว ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าบุคคลนั้นไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการเสนอบุคคลเข้ามาใหม่แทนเพื่อขอความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา  
กรกฎาคม ๒๕๕๔